

NAUCZYCIELE POLSCY

w przestrzeni zawodowej,
społecznej i politycznej
lat 1945–1999

redakcja naukowa

Arnold Kłonczyński i Anna Siekierska

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Gdańskiego

NAUCZYCIELE POLSCY

w przestrzeni zawodowej,
społecznej i politycznej
lat 1945–1999

NAUCZYCIELE POLSCY

**w przestrzeni zawodowej,
społecznej i politycznej
lat 1945–1999**

redakcja naukowa

Arnold Kłonczyński

Anna Siekierska

Recenzent
dr hab. Mariusz Ausz, prof. UMCS

Redaktor Wydawnictwa
Agnieszka Kołwzan

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków:
Prorektora ds. Badań Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego,
Dziekana Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego
oraz konferencji naukowej
„Nauczyciele w przestrzeni zawodowej, społecznej i politycznej PRL-u (1945–1989)”

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-515-2

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wstęp (Arnold Kłoczyński, Anna Siekierska) | 7

Barbara Techmańska

Niejednoznaczna ocena zawodu nauczyciela w pierwszych latach powojennych Polski Ludowej w świetle wspomnień | 11

Maciej Fic

Dostarczyciel wiedzy – wychowawca – ideolog? Rola nauczycieli w szkolnej edukacji w okresie stalinowskim na przykładzie województwa śląskiego/katowickiego/stalinogrodzkiego | 29

Józef Brynkus

Administracyjna rehabilitacja nauczycieli powiatu wadowickiego w latach 1956–1958 | 55

Katarzyna Paszkiewicz

Poglądy Tadeusza Słowikowskiego na kształcenie nauczycieli historii w czasie odwilży październikowej | 87

Dorota Gajda-Szczęśliński

„Tacy będą nauczyciele, jakie będą zakłady kształcenia nauczycieli”. Stosunek krytyków do systemu kształcenia, dokształcania i doskonalenia nauczycieli w polskiej literaturze społeczno-pedagogicznej z lat 1945–1966 | 101

Marek Białokur

Obraz nauczycieli i szkoły w dowcipach z PRL, czyli zabawnie i życzliwie, a czasami złośliwie. Możliwości wykorzystania humoru w edukacji historycznej | 123

Anita Młynarczyk-Tomczyk

„Kalendarz Nauczycielski” Związku Nauczycielstwa Polskiego i jego rola w kreowaniu jednolitego frontu ideowego polskiego szkolnictwa w latach 1955–1989 | 147

Wojciech Gajewski

Nauczyciele w szkołach średnich województwa słupskiego w latach 1975–1998. Wybrane zagadnienia | 173

Arnold Kłoczyński

Nauczyciele polscy na emigracji 1945–1989 – perspektywa szwedzka | 211

Łukasz Grochowski

Anna Siekierska

Wybór źródeł Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Gdańsku z zasobu Archiwum Historycznego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” | 233